Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
TAMARA ĆAPETA
της 4ης Ιουλίου 2024[1]

Υπόθεση C-370/23

Mesto Rimavská Sobota
κατά
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

[Αίτηση του Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
(Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου της Σλοβακικής Δημοκρατίας, Σλοβακία)
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Προδικαστική παραπομπή – Περιβάλλον – Κανονισμός (ΕΕ) 995/2010 – Ξυλεία και προϊόντα ξυλείας – Έννοιες "φορέας εκμετάλλευσης" και "διάθεση στην αγορά"»

I. Εισαγωγή

1. Ο Mesto Rimavská Sobota (στο εξής: αναιρεσείων) είναι δήμος στην κοιλάδα των Slovenské rudohorie (των ορέων Slovenské rudohorie) στη νότια Σλοβακία. Διαχειρίζεται ένα δημοτικό δάσος.

2. Τον Ιούνιο του 2018 ο αναιρεσείων πώλησε συγκεκριμένη ποσότητα ξυλείας σε ένα νομικό πρόσωπο, εν συνεχεία δε του επιβλήθηκε πρόστιμο από τις αρμόδιες αρχές για τη μη θέσπιση συστήματος δέουσας επιμέλειας, όπως απαιτείται από τον σλοβακικό νόμο για την ξυλεία[2], με τον οποίο μεταφέρεται στο εσωτερικό δίκαιο ο κανονισμός (ΕΕ) 995/2010 (στο εξής: κανονισμός για την ξυλεία)[3].

3. Αμφισβητώντας το ως άνω πρόστιμο ενώπιον των σλοβακικών δικαστηρίων, ο αναιρεσείων υποστηρίζει μεταξύ άλλων ότι, για τους σκοπούς της επίμαχης πράξεως, δεν συνιστά «φορέα εκμετάλλευσης» κατά την έννοια του κανονισμού για την ξυλεία και, ως εκ τούτου, δεν υπόκειται στην υποχρέωση δέουσας επιμέλειας που απορρέει από τον κανονισμό αυτόν.

1 Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

2 Zákon č. 113/2018 Z. z. o uvádzaní dreva a výrobkov z dreva na vnútorný trh a o zmene a doplnení zákona č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (νόμος 113/2018, σχετικά με τη διάθεση της ξυλείας και των προϊόντων ξυλείας στην εσωτερική αγορά και την τροποποίηση και συμπλήρωση του νόμου 280/2017, σχετικά με την παροχή στήριξης και ενισχύσεων στη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη και την τροποποίηση του νόμου 292/2014, σχετικά με τις χορηγούμενες από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία ενισχύσεις και την τροποποίηση και συμπλήρωση ορισμένων νόμων, στο εξής: σλοβακικός νόμος για την ξυλεία).

3 Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, για τη θέσπιση των υποχρεώσεων των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ξυλεία και προϊόντα ξυλείας στην αγορά (ΕΕ 2010, L 295, σ. 23) (στο εξής: κανονισμός για την ξυλεία).

II. Ιστορικό της διαφοράς και προδικαστικό ερώτημα

4. Στις 11 Ιουνίου 2018 ο αναιρεσείων συνήψε σύμβαση με την εταιρία MK&MK Holz, s.r.o. (στο εξής: αγοραστής) για την πώληση ξυλείας.

5. Σύμφωνα με την εθνική δικογραφία, δυνάμει των όρων της συμβάσεως, ο αναιρεσείων πώλησε στον αγοραστή συγκεκριμένο όγκο ξυλείας (εκφραζόμενο σε κυβικά μέτρα). Με βάση την ίδια σύμβαση, ο αγοραστής έπρεπε «να διενεργήσει» την υλοτόμηση της ξυλείας μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2018. Η σύμβαση καθόριζε επίσης συγκεκριμένα (δασικά) γεωτεμάχια στο δημοτικό δάσος Rimavská Sobota στα οποία θα διενεργούνταν η υλοτόμηση. Οι υπάλληλοι του αναιρεσείοντος ήταν υποχρεωμένοι να επιβλέπουν την κοπή των δέντρων από τον αγοραστή και να προβαίνουν στην καταμέτρηση του υλοτομηθέντος όγκου ξυλείας προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης εκτέλεση των όρων της συμβάσεως. Ως αντάλλαγμα για τη λήψη του συμφωνηθέντος όγκου ξυλείας, ο αγοραστής ανέλαβε την υποχρέωση να καταβάλει στον αναιρεσείοντα καθορισμένο αντίτιμο ανά κυβικό μέτρο ξυλείας, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

6. Κατά το αιτούν δικαστήριο, ο αναιρεσείων πώλησε επίσης ξυλεία σε φυσικά πρόσωπα κατά παρεμφερή τρόπο, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως καυσόξυλα [4].

7. Με απόφαση που εξέδωσε στις 25 Ιουνίου 2019, βάσει προηγούμενης απόφασης της Slovenská lesnícko-drevárska inšpekcia (επιθεώρηση δασών και δασικής βιομηχανίας, Σλοβακία, στο εξής: επιθεώρηση), το Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (Υπουργείο Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης της Σλοβακικής Δημοκρατίας, στο εξής: Υπουργείο) έκρινε ότι ο αναιρεσείων είχε υποπέσει σε διοικητικό παράπτωμα δυνάμει του σλοβακικού νόμου για την ξυλεία, καθόσον παρέλειψε, ως «φορέας εκμετάλλευσης» να θεσπίσει σύστημα δέουσας επιμέλειας προκειμένου να αποτραπεί η για πρώτη φορά διάθεση στην εσωτερική αγορά παρανόμως υλοτομημένης ξυλείας ή προϊόντων ξυλείας. Με την εν λόγω απόφαση επιβλήθηκε στον αναιρεσείοντα πρόστιμο ύψους 2 000 ευρώ.

8. Ο αναιρεσείων άσκησε προσφυγή για την ακύρωση του ως άνω προστίμου ενώπιον του Krajský súd v Banskej Bystrici (πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, Banská Bystrica, Σλοβακία). Το δικαστήριο αυτό απέρριψε την προσφυγή.

9. Στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως που άσκησε ενώπιον του Najvyšší Správny súd Slovenskej republiky (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου της Σλοβακικής Δημοκρατίας, Σλοβακία, στο εξής: αιτούν δικαστήριο), ο αναιρεσείων διατείνεται ότι δεν συνιστά «φορέα εκμετάλλευσης» κατά την έννοια του κανονισμού για την ξυλεία.

10. Ο ορισμός του «φορέα εκμετάλλευσης» παρατίθεται στο άρθρο 2, στοιχείο γ′, του κανονισμού για την ξυλεία, κατά το οποίο ως «φορέας εκμετάλλευσης» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διαθέτει στην αγορά ξυλεία ή προϊόντα ξυλείας.

11. Περαιτέρω, το άρθρο 2, στοιχείο β′, του κανονισμού για την ξυλεία, διευκρινίζει ότι ως «διάθεση στην αγορά» νοείται η για πρώτη φορά προμήθεια, με οποιαδήποτε μέσα και ανεξαρτήτως της τεχνικής πώλησης, ξυλείας ή προϊόντων ξυλείας στην εσωτερική αγορά προς διανομή ή χρήση στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, είτε αυτή πραγματοποιείται επί πληρωμή είτε δωρεάν.

[4] Οφείλω, ωστόσο, να προσθέσω ότι, για τις εν λόγω πράξεις δεν διαθέτουμε καμία άλλη πληροφορία πέραν της σύντομης αναφοράς σε αυτές στη διάταξη περί παραπομπής του αιτούντος δικαστηρίου.

12. Συναφώς, ο αναιρεσείων υποστηρίζει ότι, κατά τους όρους της συμβάσεως, ο αγοραστής είναι αυτός που «διαθέτει στην αγορά προϊόντα ξυλείας […] για πρώτη φορά», καθόσον αυτός είναι που υλοτομεί την επίμαχη ξυλεία. Συνεπώς, ο αγοραστής, και όχι ο αναιρεσείων, είναι αυτός που ενεργεί ως «φορέας εκμετάλλευσης» στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πράξεως και, ως εκ τούτου, υπόκειται στην υποχρέωση δέουσας επιμέλειας δυνάμει του κανονισμού για την ξυλεία. Επομένως, όπως υποστηρίζει ο αναιρεσείων, δεν μπορεί να του προσαφθεί ότι παρέλειψε να θεσπίσει σύστημα δέουσας επιμέλειας.

13. Το Υπουργείο φρονεί ότι εφόσον ο αναιρεσείων πώλησε την ξυλεία απευθείας σε τρίτον, χωρίς ωστόσο να του μεταβιβάσει το σύνολο των δικαιωμάτων που συνδέονται με την ιδιότητα του δασοκόμου δυνάμει της σλοβακικής νομοθεσίας, αυτός και μόνο υπέχει υποχρέωση τήρησης των ειδικών αρχείων που απαιτούνται από τον Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch (νόμο 326/2005 περί δασοκομίας), όπως τροποποιήθηκε, για την εφαρμογή συστήματος δέουσας επιμέλειας.

14. Σε αυτό το πραγματικό και νομικό πλαίσιο, το Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο της Σλοβακικής Δημοκρατίας) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει το άρθρο 2, στοιχείο β', του [κανονισμού 995/2010], την έννοια ότι θεωρείται ως διάθεση ξυλείας στην αγορά και η επί πληρωμή διάθεση ακατέργαστης ξυλείας ή καυσόξυλων στην αγορά, κατά την έννοια του παραρτήματος του εν λόγω κανονισμού, όταν, σύμφωνα με τη σύμβαση, η υλοτόμηση πραγματοποιείται από τον αγοραστή υπό τις οδηγίες και την επίβλεψη του πωλητή;»

15. Γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν η Ουγγρική και η Σλοβακική Κυβέρνηση καθώς και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Σλοβακική Κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέπτυξαν επίσης προφορικώς τις παρατηρήσεις τους κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση που διεξήχθη στις 15 Μαΐου 2024.

III. Ανάλυση

16. Οι παρούσες προτάσεις είναι διαρθρωμένες ως ακολούθως. Αρχικώς, θα απαντήσω στις αιτιάσεις της Σλοβακικής Κυβέρνησης όσον αφορά το παραδεκτό της υπό κρίση αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως (Α). Ακολούθως, θα επικεντρωθώ στην ερμηνεία που ζητείται από το αιτούν δικαστήριο (Β). Στο πλαίσιο αυτό, θα εξετάσω εν συντομία το σύστημα που θεσπίζει ο κανονισμός για την ξυλεία (Β.1), πριν εξηγήσω για ποιον λόγο, υπό τις επίμαχες στην υπό κρίση υπόθεση περιστάσεις, φρονώ ότι ο αναιρεσείων έχει την ιδιότητα του «φορέα εκμετάλλευσης» (Β.2).

Α. Επί του παραδεκτού

17. Η Σλοβακική Κυβέρνηση εκφράζει αμφιβολίες ως προς το παραδεκτό της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως. Φρονεί ότι το προδικαστικό ερώτημα, όπως έχει διατυπωθεί από το αιτούν δικαστήριο, καλεί το Δικαστήριο να *εφαρμόσει* τον κανονισμό για την ξυλεία στα επίμαχα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως της κύριας δίκης. Ωστόσο, η Σλοβακική Κυβέρνηση δεν ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως ως απαράδεκτη. Αντιθέτως, προτείνει την αναδιατύπωση του προδικαστικού ερωτήματος, ώστε με αυτό να ζητείται, γενικότερα, η *ερμηνεία* του κανονισμού για την ξυλεία.

18. Δεν έχω πεισθεί ότι το προδικαστικό ερώτημα, υπό τη μορφή που υποβλήθηκε, χρήζει αναδιατυπώσεως. Το ερώτημα, όπως έχει υποβληθεί στο Δικαστήριο, σέβεται ήδη τη διάκριση των αρμοδιοτήτων που προβλέπεται από το άρθρο 267, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, μεταξύ της *ερμηνείας* του δικαίου της Ένωσης (η οποία απόκειται τελικώς στο Δικαστήριο) και της *εφαρμογής* του δικαίου αυτού (η οποία αποτελεί καθήκον των εθνικών δικαστηρίων).

19. Συνεπώς, το προδικαστικό ερώτημα μπορεί να απαντηθεί ως έχει, μολονότι, όπως θα καταδειχθεί, η παροχή μιας χρήσιμης απαντήσεως στο αιτούν δικαστήριο συνεπάγεται πράγματι την πρόσθετη ερμηνεία ορισμένων άλλων τμημάτων του κανονισμού για την ξυλεία, και όχι μόνον του άρθρου 2, στοιχείο β'.

Β. Επί της ουσίας

1. Το πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσεται ο κανονισμός για την ξυλεία

20. Το σχέδιο δράσης του 2003 για την επιβολή της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο (στο εξής: FLEGT)[5], αναγνωρίζει ότι «το συνεχώς αυξανόμενο πρόβλημα της παράνομης υλοτομίας και του συναφούς εμπορίου» αποτελεί μία από τις προτεραιότητες της Επιτροπής[6].

21. Προκειμένου να μειωθεί η παράνομη υλοτομία και παραγωγή ξυλείας καθώς και η συναφής υποβάθμιση και αποψίλωση των δασών, το σχέδιο δράσης FLEGT οδήγησε στη θέσπιση δύο βασικών νομοθετημάτων: του κανονισμού FLEGT[7] και του κανονισμού για την ξυλεία.

22. Ο κανονισμός FLEGT ρυθμίζει την εισαγωγή ξυλείας και προϊόντων ξυλείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση από χώρες με τις οποίες η Ένωση έχει συνάψει συγκεκριμένου είδους συμφωνίες εταιρικής σχέσης[8]. Προς τούτο, θεσπίζει ένα σύστημα «αδειών FLEGT». Πρόκειται, κατ' ουσίαν, για διοικητικά πιστοποιητικά τα οποία εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές των χωρών εταίρων, με τα οποία οι εισαγωγείς ξυλείας και προϊόντων ξυλείας στην Ένωση πιστοποιούν ότι τα προϊόντα που

5 Βλ. ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο – Η επιβολή της δασικής νομοθεσίας, η διακυβέρνηση και το εμπόριο (FLEGT) – Πρόταση για σχέδιο δράσης της ΕΕ [COM (2003) 251 τελικό] (στο εξής: σχέδιο δράσης FLEGT).

6 Βλ. σχέδιο δράσης FLEGT, σ. 3.

7 Βλ. κανονισμό 2173/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2005, περί δημιουργίας εθελοντικού συστήματος αδειών FLEGT για τις εισαγωγές ξυλείας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (ΕΕ 2005, L 347, σ. 1) (στο εξής: κανονισμός FLEGT). Λεπτομερή μέτρα για την εφαρμογή του κανονισμού FLEGT θεσπίζονται με τον κανονισμό (ΕΚ) 1024/2008 της Επιτροπής, της 17ης Οκτωβρίου 2008, περί καθορισμού λεπτομερών μέτρων για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2173/2005 του Συμβουλίου περί δημιουργίας εθελοντικού συστήματος αδειών FLEGT για τις εισαγωγές ξυλείας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (ΕΕ 2008, L 277, σ. 23).

8 Κατά τον χρόνο συγγραφής των παρουσών προτάσεων, η μοναδική εθελοντική συμφωνία εταιρικής σχέσεως που είχε τεθεί σε ισχύ ήταν με τη Δημοκρατία της Ινδονησίας· βλ. εθελοντική συμφωνία εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Ινδονησίας σχετικά με την επιβολή της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο προϊόντων ξυλείας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 2014, L 150, σ. 252). Αρκετές συμφωνίες με άλλες τρίτες χώρες, μολονότι έχουν συναφθεί, δεν έχουν τεθεί ακόμη σε ισχύ· βλ., για παράδειγμα, εθελοντική συμφωνία εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας του Κονγκό σχετικά με την επιβολή της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο προϊόντων ξυλείας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση (FLEGT) (ΕΕ 2011, L 92, σ. 4) και εθελοντική συμφωνία εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας του Κονγκό σχετικά με την επιβολή της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο προϊόντων ξυλείας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση (FLEGT) (ΕΕ 2011, L 92, σ. 127). Ωστόσο, η εθελοντική συμφωνία εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Γκάνας σχετικά με την επιβολή της εφαρμογής της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο προϊόντων ξυλείας στην Κοινότητα (ΕΕ 2010, L 70, σ. 3), μολονότι δεν έχει επίσης τεθεί σε ισχύ, φαίνεται να βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο διαπραγματεύσεων όσον αφορά την εφαρμογή της· βλ. VPA Africa-Latin America, «Ghana and the EU advance toward FLEGT licensing in their joint effort to combat trade in illegal timber», διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: https://flegtvpafacility.org/ghana-eu-advance-toward-flegt-licensing-joint-effort-combat-trade-illegal-timber/.

επιδιώκουν να διαθέσουν στην εσωτερική αγορά έχουν υλοτομηθεί σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία της χώρας εταίρου. Με άλλα λόγια, οι άδειες FLEGT πιστοποιούν ότι τα εισαγόμενα προϊόντα έχουν «υλοτομηθεί νομίμως» [9].

23. Ο κανονισμός για την ξυλεία αποτελεί ένα πολύ πιο ευρύ νομοθέτημα. Τέθηκε σε ισχύ στις 2 Δεκεμβρίου 2010 και ξεκίνησε να εφαρμόζεται από τις 3 Μαρτίου 2013 [10].

24. Διέπει τη διάθεση *του συνόλου* της ξυλείας και των προϊόντων ξυλείας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του στην εσωτερική αγορά [11], είτε αυτά έχουν παραχθεί στην Ένωση είτε όχι, και ανεξάρτητα από το εάν η επίμαχη ξυλεία και τα προϊόντα ξυλείας έχουν εισαχθεί από χώρα εταίρο FLEGT.

25. Ο κανονισμός για την ξυλεία δεν αποσκοπεί στην καταπολέμηση της παράνομης υλοτομίας αυτής καθεαυτήν, αλλά στην αποθάρρυνση τέτοιων πρακτικών μέσω της ρυθμίσεως της ενωσιακής αγοράς όσον αφορά το εμπόριο ξυλείας και προϊόντων ξυλείας που προκύπτουν από παράνομη υλοτομία [12].

26. Προς τούτο, ο εν λόγω κανονισμός επιβάλλει στους «φορείς εκμετάλλευσης» δύο οριζόντιες υποχρεώσεις [13].

[9] Βλ. άρθρα 1, παράγραφοι 1 και 2, 2, παράγραφος 10 και 4, παράγραφος 1, του κανονισμού FLEGT καθώς και αιτιολογικές του σκέψεις 3, 6 και 7.

[10] Από τις 30 Δεκεμβρίου 2024, ο κανονισμός για την ξυλεία θα καταργηθεί και θα αντικατασταθεί σταδιακώς από τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2023, για τη διαθεσιμότητα στην αγορά της Ένωσης και την εξαγωγή από την Ένωση ορισμένων βασικών και παράγωγων προϊόντων που συνδέονται με την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 995/2010 (ΕΕ 2023, L 150, σ. 206) (στο εξής: κανονισμός για την αποψίλωση). Ο κανονισμός αυτός θεσπίστηκε μετά τη διενέργεια «ελέγχου καταλληλότητας» το 2021, ο οποίος αποκάλυψε, μεταξύ άλλων, ότι ο κανονισμός για την ξυλεία δεν είχε επιτύχει τους στόχους του όσον αφορά την αποτροπή της διάθεσης παρανόμως υλοτομημένης ξυλείας στην εσωτερική αγορά [βλ. έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής – Έλεγχος καταλληλότητας του κανονισμού (ΕΕ) 995/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, για τη θέσπιση των υποχρεώσεων των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ξυλεία και προϊόντα ξυλείας στην αγορά (κανονισμός για την ξυλεία) και του κανονισμού (ΕΚ) 2173/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2005, περί δημιουργίας εθελοντικού συστήματος αδειών FLEGT για τις εισαγωγές ξυλείας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (κανονισμός FLEGT) (SWD(2021) 328 final)]. Ο κανονισμός για την αποψίλωση επιβάλλει γενική απαγόρευση διάθεσης στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των εξαγωγών από την Ένωση, προϊόντων τα οποία περιέχουν, έχουν τραφεί ή έχουν κατασκευαστεί ή παρασκευαστεί χρησιμοποιώντας βασικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των κρεάτων βοοειδών (βόειο κρέας), των δερμάτων βοοειδών, του βουτύρου κακάου, της σοκολάτας, ορισμένων παραγώγων που στηρίζονται στο φοινικέλαιο, των ειδών επιπλώσεως, του εκτυπωμένου χαρτιού και της ξυλείας σε φύλλα πολύστρωτα αντικολλητά (κόντρα πλακέ), εκτός εάν αποδειχθεί ότι τα εν λόγω προϊόντα είναι μηδενικής αποψίλωσης και πληρούν άλλες ουσιαστικές και τυπικές προϋποθέσεις (βλ. άρθρα 1, παράγραφος 1, 2, παράγραφος 1, και 3, του κανονισμού για την αποψίλωση). Μια παρόμοια πρωτοβουλία εξελίσσεται επίσης στις Ηνωμένες Πολιτείες (βλ. το νομοσχέδιο που εισήχθη προς συζήτηση την 1η Δεκεμβρίου 2023, «Fostering Overseas Rule of law and Environmentally Sound Trade Act of 2023», διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: https://www.congress.gov/bill/118th-congress/senate-bill/3371/text) και έχει ήδη λάβει χώρα στο Ηνωμένο Βασίλειο (βλ. την προσθήκη του άρθρου 17 στον νόμο για το περιβάλλον του 2021 στις 12 Δεκεμβρίου 2023, διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2021/30/schedule/17/enacted).

[11] Το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για την ξυλεία καθορίζεται στο άρθρο 2, στοιχείο α', του εν λόγω κανονισμού και στο παράρτημα του κανονισμού αυτού. Δεν αμφισβητείται ότι, για τους σκοπούς της υπό κρίση υποθέσεως, τα επίμαχα προϊόντα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παραρτήματος.

[12] Πράγματι, η ρύθμιση του τι ακριβώς συνιστά «παράνομη υλοτομία» απόκειται στα κράτη μέλη και τις τρίτες χώρες (συμπεριλαμβανομένων των κρατών εταίρων) από τα οποία προέρχεται η ξυλεία και τα προϊόντα ξυλείας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για την ξυλεία. Βλ. άρθρο 2, στοιχεία στ' και ζ', του κανονισμού για την ξυλεία.

[13] Χάριν πληρότητας, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι υποχρεώσεις επιβάλλονται και στους «εμπόρους», τους οποίους το άρθρο 2, στοιχείο δ', του κανονισμού για την ξυλεία ορίζει ως «οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που, στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας στην εσωτερική αγορά, πραγματοποιεί αγοραπωλησίες ξυλείας ή προϊόντων ξυλείας που έχουν ήδη διατεθεί στην εσωτερική αγορά». Κατά το άρθρο 5 του κανονισμού, οι έμποροι υπέχουν υποχρέωση ιχνηλασιμότητας της επίμαχης ξυλείας και προϊόντων ξυλείας, δηλαδή πρέπει να είναι σε θέση να προσδιορίζουν τα πρόσωπα που τους *προμήθευσαν* την επίμαχη ξυλεία και προϊόντα ξυλείας καθώς και τα πρόσωπα στα οποία *έχουν διαθέσει* τα προϊόντα αυτά.

27. Η πρώτη υποχρέωση που επιβάλλεται στην ως άνω κατηγορία προσώπων συνίσταται στην απαγόρευση διάθεσης στην αγορά για πρώτη φορά παρανόμως υλοτομημένης ξυλείας ή προϊόντων που προέρχονται από την ξυλεία αυτή [14]. Η δεύτερη υποχρέωση συνίσταται στη χρήση ενός συστήματος δέουσας επιμέλειας πριν από τη διάθεση της ξυλείας και των προϊόντων ξυλείας στην αγορά για πρώτη φορά [15].

28. Αυτό το σύστημα δέουσας επιμέλειας, το οποίο μπορεί να εφαρμοστεί είτε από τους ίδιους τους φορείς εκμετάλλευσης είτε από οργανισμούς παρακολούθησης [16], πρέπει να περιλαμβάνει τρία στοιχεία: πρώτον, μέτρα και διαδικασίες για την παρακολούθηση της προέλευσης και της νομιμότητας της ξυλείας και των προϊόντων ξυλείας [17]· δεύτερον, διαδικασίες αξιολόγησης των κινδύνων, οι οποίες παρέχουν τη δυνατότητα ανάλυσης και αξιολόγησης της διάθεσης στην αγορά παράνομα υλοτομημένης ξυλείας ή προϊόντων ξυλείας [18]· και, τρίτον, στις περιπτώσεις στις οποίες ο κίνδυνος που εντοπίζεται δεν είναι αμελητέος, διαδικασίες μετριασμού του κινδύνου οι οποίες είναι κατάλληλες και αναλογικές προκειμένου να ελαχιστοποιήσουν αποτελεσματικά τον εν λόγω κίνδυνο [19].

2. Ποιος είναι ο «φορέας εκμετάλλευσης» στην υπό κρίση υπόθεση;

29. Κατ' ουσίαν, το αιτούν δικαστήριο ζητεί την ερμηνεία της έννοιας «φορέας εκμετάλλευσης» προκειμένου να αποφανθεί κατά πόσον ευσταθεί η επιβολή του προστίμου στον αναιρεσείοντα για την παράλειψή του να θεσπίσει σύστημα δέουσας επιμέλειας.

30. Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού για την ξυλεία, μόνον οι «φορείς εκμετάλλευσης» υπόκεινται στην υποχρέωση δέουσας επιμέλειας που επιβάλλει ο εν λόγω κανονισμός [20].

[14] Βλ. άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού για την ξυλεία, σε συνδυασμό με την αιτιολογική του σκέψη 12. Βλ., γενικώς, όσον αφορά την εν λόγω απαγόρευση, Geraets, D. και Natens, B., «Governing through trade in compliance with WTO law: a case study of the European Union Timber Regulation», σε Wouters, J., Marx, A., Geraets, D. και Natens, B. (επιμ.), *Global Governance through Trade*, Edward Elgar, Cheltenham, 2015.

[15] Βλ. άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού για την ξυλεία, σε συνδυασμό με την αιτιολογική του σκέψη 16.

[16] Βλ. άρθρο 8 του κανονισμού για την ξυλεία. Εξ όσων είμαι σε θέση να γνωρίζω, συνολικά 12 οργανισμοί παρακολούθησης έχουν αναγνωριστεί από την Επιτροπή ως οργανισμοί οι οποίοι πληρούν τις απαιτήσεις που τάσσει το άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού για την ξυλεία, προκειμένου να λειτουργούν ως «οργανισμοί παρακολούθησης». Βλ. δημοσίευση σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 995/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση των υποχρεώσεων των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ξυλεία και προϊόντα ξυλείας στην αγορά (ΕΕ 2015, C 384, σ. 4).

[17] Βλ. άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο α′, και αιτιολογική σκέψη 17 του κανονισμού για την ξυλεία.

[18] Βλ. άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο β′, και αιτιολογικές σκέψεις 16 και 17, του κανονισμού για την ξυλεία.

[19] Βλ. άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, και αιτιολογικές σκέψεις 16 και 17, του κανονισμού για την ξυλεία.

[20] Το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού για την ξυλεία διευκρινίζει ότι «[ο]ι φορείς εκμετάλλευσης θα επιδεικνύουν δέουσα επιμέλεια όταν διαθέτουν ξυλεία και προϊόντα ξυλείας στην αγορά. Προς τούτο, οφείλουν να χρησιμοποιούν πλαίσιο διαδικασιών και μέτρων, καλούμενο εφεξής "σύστημα δέουσας επιμέλειας", όπως ορίζεται στο άρθρο 6». Εξάλλου, το άρθρο 6 του ίδιου κανονισμού ορίζει στο σχετικό μέρος του ότι «[τ]ο σύστημα υποχρέωσης επιμέλειας που αναφέρεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία […] β) διαδικασίες αξιολόγησης των κινδύνων που δίνουν τη δυνατότητα στον φορέα εκμετάλλευσης να αναλύσει και να αξιολογήσει τον κίνδυνο της διάθεσης στην αγορά παράνομα υλοτομημένης ξυλείας ή προϊόντων ξυλείας προερχόμενων από τέτοια ξυλεία. Οι διαδικασίες αυτές λαμβάνουν υπόψη τις πληροφορίες που καθορίζονται στο στοιχείο α), καθώς και συναφή κριτήρια αξιολόγησης των κινδύνων, μεταξύ άλλων: – εξασφάλιση συμμόρφωσης προς την κείμενη νομοθεσία, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει πιστοποίηση ή άλλα συστήματα επαλήθευσης από τρίτους που καλύπτουν τη συμμόρφωση προς την κείμενη νομοθεσία, – διάδοση της παράνομης υλοτόμησης συγκεκριμένων ειδών δένδρων, – διάδοση της παράνομης υλοτόμησης ή πρακτικών της χώρας και/ή της περιφέρειας υλοτόμησης της ξυλείας, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης του αν επικρατούν συνθήκες ένοπλης σύγκρουσης, […]».

31. Η υποχρέωση αυτή επιβάλλεται προκειμένου να καταστεί δυνατή η δέουσα ιχνηλασιμότητα της ξυλείας και των προϊόντων ξυλείας που διατίθενται στην εσωτερική αγορά [21] και, συνεπώς, να αποτραπεί η εμπορία παρανόμως υλοτομημένης ξυλείας.

32. Περαιτέρω, η εν λόγω υποχρέωση αντικατοπτρίζει τον σκοπό του κανονισμού για την ξυλεία, ο οποίος, κατά την αιτιολογική του σκέψη 31, συνίσταται στην καταπολέμηση της παράνομης υλοτομίας και του συναφούς εμπορίου. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο, ο κανονισμός για την ξυλεία επιβάλλει συγκεκριμένες υποχρεώσεις στους «φορείς εκμετάλλευσης» και τους «εμπόρους» [22].

33. Ωστόσο, οι επιβαλλόμενες στους «φορείς εκμετάλλευσης» υποχρεώσεις είναι διαφορετικές από αυτές που επιβάλλονται στους «εμπόρους». Ενώ οι «έμποροι» οφείλουν να προσδιορίζουν τα πρόσωπα που τους έχουν προμηθεύσει την ξυλεία ή τα προϊόντα ξυλείας και, όπου απαιτείται, τα πρόσωπα στα οποία έχουν διαθέσει τα προϊόντα αυτά [23], οι «φορείς εκμετάλλευσης» υπέχουν υποχρέωση δέουσας επιμέλειας [24].

34. Η συνδυαστική ανάγνωση του άρθρου 2, στοιχείο β′ και του άρθρου 2, στοιχείο γ′, του κανονισμού για την ξυλεία, καταδεικνύει ότι ως «φορέας εκμετάλλευσης» λογίζεται το πρόσωπο το οποίο προμηθεύει ξυλεία ή προϊόντα ξυλείας *για πρώτη φορά* στην εσωτερική αγορά προς διανομή ή χρήση στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, είτε αυτή πραγματοποιείται επί πληρωμή είτε δωρεάν.

35. Κατά συνέπεια, το στοιχείο που διακρίνει έναν «φορέα εκμετάλλευσης» από έναν «έμπορο», για τους σκοπούς του κανονισμού για την ξυλεία, δεν είναι το γεγονός ότι προμηθεύει ξυλεία ή προϊόντα ξυλείας στην εσωτερική αγορά – αμφότεροι κάνουν το ίδιο. Το διακριτικό γνώρισμα είναι ότι ως «φορέας εκμετάλλευσης» λογίζεται το πρόσωπο το οποίο κατατάσσεται *πρώτο* στην αλυσίδα εφοδιασμού της εσωτερικής αγοράς με ξυλεία και προϊόντα ξυλείας, ενώ οι έμποροι πωλούν ή αγοράζουν ξυλεία ή προϊόντα ξυλείας τα οποία έχουν *ήδη* διατεθεί στην εσωτερική αγορά.

36. Εξ αυτού συνάγεται ότι το κρίσιμο στοιχείο όσον αφορά τον καθορισμό του ποιος ακριβώς είναι ο «φορέας εκμετάλλευσης», κατά την έννοια του κανονισμού για την ξυλεία, είναι το χρονικό σημείο της εμπορικής αλυσίδας της ξυλείας και των προϊόντων ξυλείας κατά το οποίο τα προϊόντα αυτά τίθενται για πρώτη φορά στην εσωτερική αγορά.

37. Συναφώς, μπορεί να γίνει διάκριση μεταξύ δύο περιπτώσεων: αφενός, εκείνης κατά την οποία η ξυλεία και τα προϊόντα ξυλείας προέρχονται από ιστάμενα δέντρα τα οποία βρίσκονται σε τρίτη χώρα και, ακολούθως, εισάγονται στην Ένωση και διατίθενται στην εσωτερική αγορά (ως ακατέργαστη ξυλεία ή παράγωγα προϊόντα) και, αφετέρου, εκείνης κατά την οποία η ξυλεία και τα προϊόντα ξυλείας παράγονται από ιστάμενα δέντρα τα οποία βρίσκονται εντός της Ένωσης και διατίθενται στην εσωτερική αγορά.

[21] Συναφώς, επιβάλλεται να υπογραμμισθεί η λέξη «δέουσα», καθώς, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού για την ξυλεία, η επιδιωκόμενη ιχνηλασιμότητα της ξυλείας και των προϊόντων ξυλείας σκοπεί, παράλληλα, στο να αποφευχθεί κάθε περιττή διοικητική επιβάρυνση των συμμετεχόντων στην αγορά.

[22] Η έννοια «έμπορος» ορίζεται στο άρθρο 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού για την ξυλεία, ως «οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που, στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας στην εσωτερική αγορά, πραγματοποιεί αγοραπωλησίες ξυλείας ή προϊόντων ξυλείας που έχουν ήδη διατεθεί στην εσωτερική αγορά».

[23] Βλ. άρθρο 5 του κανονισμού για την ξυλεία.

[24] Η υποχρέωση δέουσας επιμέλειας δεν επιβάλλεται σε «εμπόρους», οι οποίοι ορίζονται στο άρθρο 2, στοιχείο δ′, του κανονισμού για την ξυλεία, ως «οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που, στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας στην εσωτερική αγορά, πραγματοποιεί αγοραπωλησίες ξυλείας ή προϊόντων ξυλείας που έχουν ήδη διατεθεί στην εσωτερική αγορά».

38. Λαμβανομένου υπόψη ότι, όσον αφορά την πρώτη περίπτωση, η για πρώτη φορά διάθεση στην αγορά επέρχεται κατά τη χρονική στιγμή της θέσης των προϊόντων σε ελεύθερη κυκλοφορία από τις εθνικές τελωνειακές αρχές, στο πλαίσιο αυτό, ο εισαγωγέας της ξυλείας και των προϊόντων ξυλείας από τρίτες χώρες είναι εκείνος που ενεργεί, στο πλαίσιο αυτό, ως «φορέας εκμετάλλευσης» για τους σκοπούς του άρθρου 4, παράγραφος 2, του κανονισμού για την ξυλεία.

39. Ως εκ τούτου, ο *εισαγωγέας* είναι εκείνος που καλείται να τηρήσει την υποχρέωση δέουσας επιμέλειας που επιβάλλεται στους «φορείς εκμετάλλευσης». Η επιλογή του νομοθέτη της Ένωσης να επιβάλει υποχρέωση δέουσας επιμέλειας στον εισαγωγέα είναι εύλογη, καθώς αυτός είναι το πρώτο πρόσωπο στο οποίο μπορεί να επιβάλει απευθείας εκτελεστές υποχρεώσεις το δίκαιο της Ένωσης όταν η επίμαχη ξυλεία ή τα προϊόντα ξυλείας προέρχονται από χώρα εκτός της Ένωσης[25].

40. Εάν ωστόσο, όπως συμβαίνει στην υπό κρίση υπόθεση, τα δέντρα τα οποία μετατρέπονται σε ξυλεία και προϊόντα ξυλείας, των οποίων την παράνομη υλοτόμηση επιδιώκει να αποτρέψει εν τέλει ο κανονισμός για την ξυλεία, βρίσκονται εντός της Ένωσης, βρίσκονται εντός της Ένωσης, η αλυσίδα εμπορίου της ξυλείας (ή των παραγώγων προϊόντων) εκκινεί με την κοπή των εν λόγω δέντρων σε ένα κράτος μέλος.

41. Σε αυτή την υποθετική περίπτωση, «φορέας εκμετάλλευσης» είναι το πρόσωπο το οποίο διαθέτει τα εν λόγω δέντρα δυνάμει του δικαιώματος που του έχει χορηγηθεί από την εθνική νομοθεσία.

42. Κατά συνέπεια, μόνον το πρόσωπο αυτό δύναται να αποδείξει, εντός του πλαισίου του συστήματος δέουσας επιμέλειας του άρθρου 4, παράγραφος 2, του κανονισμού για την ξυλεία, ότι τα προϊόντα που θα τεθούν τοιουτοτρόπως σε κυκλοφορία έχουν «υλοτομηθεί νομίμως» (δηλαδή, έχουν υλοτομηθεί σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία, όπως αποτυπώνεται στο άρθρο 2, στοιχείο στ′, του εν λόγω κανονισμού).

43. Με αυτό φθάνω στην υπό κρίση υπόθεση. Από τη δικογραφία προκύπτει ότι ο αναιρεσείων, για τον οποίο η Σλοβακική Κυβέρνηση επιβεβαίωσε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι έχει το δικαίωμα να ενεργεί ως δασοκόμος δυνάμει τη σλοβακικής νομοθεσίας, πώλησε συγκεκριμένη ποσότητα ξυλείας στον αγοραστή. Η ξυλεία αυτή έπρεπε να υλοτομηθεί, καθόσον τα επίμαχα δέντρα δεν είχαν κοπεί ακόμη. Κατά συνέπεια, η σύμβαση για τις ποσότητες της επίμαχης ξυλείας είχε ως αποτέλεσμα τη διάθεση για πρώτη φορά στην εσωτερική αγορά των προϊόντων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για την ξυλεία, καθόσον σε αυτό ακριβώς το χρονικό σημείο εκκίνησε η εμπορική αλυσίδα της επίμαχης ξυλείας. Επομένως, ο αναιρεσείων είναι αυτός που ενήργησε ως «φορέας εκμετάλλευσης» για τη συγκεκριμένη πράξη και υπόκειται στην υποχρέωση θέσπισης και χρήσης του συστήματος δέουσας επιμέλειας που προβλέπεται από το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού για την ξυλεία. Σε τελική ανάλυση, ο αναιρεσείων είναι το μοναδικό πρόσωπο που μπορεί να αποδείξει νομίμως ότι η διάθεση των επίμαχων προϊόντων στην αγορά για πρώτη φορά πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την εφαρμοστέα σλοβακική νομοθεσία.

[25] Προφανώς, η εισαγόμενη ξυλεία ή τα προϊόντα ξυλείας ενδέχεται να έχουν τεθεί ήδη σε κυκλοφορία εκτός της εσωτερικής αγοράς αρκετά νωρίτερα, έχοντας, πιθανώς, υποστεί πολλαπλές επεξεργασίες, όπερ συνεπάγεται ότι το χρονικό σημείο εισαγωγής τους μπορεί να απέχει αρκετά από τη χρονική στιγμή της κοπής των επίμαχων δένδρων. Ωστόσο, πριν από την εισαγωγή της ξυλείας ή των προϊόντων ξυλείας στην Ένωση, ο νομοθέτης της Ένωσης δεν είναι αρμόδιος να επηρεάσει, μέσω εσωτερικών ρυθμίσεων, την εμπορία αυτής της ξυλείας και των προϊόντων ξυλείας.

44. Για τον καθορισμό του «φορέα εκμετάλλευσης», είναι αδιάφορο το ποιος έκοψε πράγματι τα επίμαχα δέντρα. Αφ' ης στιγμής μόνον ο «φορέας εκμετάλλευσης» μπορεί να ικανοποιήσει την υποχρέωση δέουσας επιμέλειας, με σκοπό την πιστοποίηση της νομιμότητας της υλοτόμησης, η ανάθεση της κοπής των δέντρων σε τρίτους δεν μπορεί να απαλλάξει τον αναιρεσείοντα από την υποχρέωση δέουσας επιμέλειας που υπέχει δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 2, του κανονισμού για την ξυλεία.

45. Το αντίθετο θα σήμαινε ότι η διάθεση της ξυλείας ή των προϊόντων ξυλείας στην αγορά μπορεί να αποσυνδεθεί από την υποχρέωση διασφάλισης της νομιμότητας της επίμαχης υλοτομήσεως, η οποία απορρέει από το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού για την ξυλεία. Θα υπήρχε έτσι ο κίνδυνος διάθεσης στην εσωτερική αγορά ξυλείας και προϊόντων ξυλείας χωρίς το πρόσωπο που το πράττει, ή είναι αρμόδιο να το πράξει, να είναι σε θέση να αποδείξει τη νομιμότητα της υλοτόμησής τους, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του [26].

46. Στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως, ο αγοραστής θα μπορούσε να καταστεί «φορέας εκμετάλλευσης» μόνο στην περίπτωση που ο αναιρεσείων του είχε πωλήσει ή μεταβιβάσει τα δικαιώματα διαχειρίσεως των δέντρων πριν από την υλοτόμησή τους. Σε αυτή μόνον την υποθετική περίπτωση θα μπορούσε να ληφθεί από τον αγοραστή η απόφαση κοπής των δέντρων και διάθεσης της προκύπτουσας ξυλείας ή προϊόντων ξυλείας στην αγορά [27]. Ωστόσο, υπό την επιφύλαξη επαληθεύσεως από το αιτούν δικαστήριο, στην υπό κρίση υπόθεση δεν φαίνεται να έχει συμφωνηθεί κάτι τέτοιο.

47. Εν κατακλείδι, με βάση τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υποθέσεως, ο αναιρεσείων είναι αυτός που ενήργησε ως «φορέας εκμετάλλευσης». Κατά συνέπεια, αυτός είναι το πρόσωπο που όφειλε να θεσπίσει σύστημα δέουσας επιμέλειας προκειμένου να διασφαλίσει, μεταξύ άλλων, τη συμμόρφωση προς την εφαρμοστέα σλοβακική νομοθεσία.

[26] Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, συζητήθηκε το ζήτημα ποιος θα ήταν ο «φορέας διαχείρισης» στην υποθετική περίπτωση κατά την οποία ένα πρόσωπο προβεί στην κοπή δένδρων χωρίς άδεια προκειμένου να πωλήσει την προκύπτουσα ξυλεία ή προϊόντα ξυλείας στην εσωτερική αγορά. Σε αυτή την υποθετική περίπτωση, ο δασοκόμος ή ο «κλέφτης της ξυλείας» είναι αυτός που ενεργεί ως «φορέας διαχείρισης» κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο γ', του κανονισμού για την ξυλεία; Κατά πάσα πιθανότητα, η περίπτωση αυτή δεν προβλέφθηκε από τον νομοθέτη κατά τη θέσπιση του κανονισμού για την ξυλεία. Εντούτοις, δεδομένου ότι η περίπτωση αυτή μπορεί, ασφαλώς, να ανακύψει στην πράξη, κατά τη γνώμη μου, και σύμφωνα με τη θέση της Σλοβακικής Κυβερνήσεως, και πάλι ο δασοκόμος, και όχι ο «κλέφτης της ξυλείας», είναι αυτός που φέρει την ιδιότητα του «φορέα εκμετάλλευσης» για τους σκοπούς του κανονισμού για την ξυλεία. Και τούτο διότι μόνον ο πρώτος είναι ικανός να διασφαλίσει τη νομιμότητα των ενεργειών της υλοτόμησης και, ως εκ τούτου, να ικανοποιήσει την υποχρέωση δέουσας επιμέλειας δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 2, του κανονισμού για την ξυλεία. Από την άλλη μεριά, ο «κλέφτης της ξυλείας» ουδέποτε θα μπορούσε να ικανοποιήσει τη συγκεκριμένη υποχρέωση και, συνεπώς, αδυνατεί να ξεκινήσει την εμπορική αλυσίδα στην εσωτερική αγορά, στη ρύθμιση της οποίας αποβλέπει ο κανονισμός για την ξυλεία. Σε αυτή την υποθετική περίπτωση, η υποχρέωση δέουσας επιμέλειας θα ικανοποιούνταν από την εκ μέρους του δασοκόμου καταχώριση στο σύστημα δέουσας επιμέλειας, μεταξύ άλλων, της περιγραφής των δένδρων που κόπηκαν παρανόμως σε συνδυασμό με την εκτίμηση ότι υπάρχει κίνδυνος η προκύπτουσα κλαπείσα ξυλεία να διατεθεί παρανόμως στην εσωτερική αγορά.

[27] Αυτήν ακριβώς την κατάσταση φαίνεται ότι είχε κατά νου η Επιτροπή στο σενάριο 10α της ανακοίνωσης της Επιτροπής της 12ης Φεβρουαρίου 2016, Έγγραφο καθοδήγησης σχετικά με τον κανονισμό της ΕΕ για την ξυλεία, [C(2016) 755 final, σ. 23]. Στο σχετικό τμήμα, το εν λόγω έγγραφο αναφέρει επί λέξει τα εξής: «Τα σενάρια 10 και 10α τονίζουν το γεγονός ότι τα ιστάμενα δένδρα δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού. Ανάλογα με τους λεπτομερείς συμβατικούς όρους, "φορέας εκμετάλλευσης" μπορεί να είναι είτε ο ιδιοκτήτης δάσους είτε η εταιρεία που έχει το δικαίωμα να υλοτομεί ξυλεία για διανομή ή χρήση μέσω της δικής του/της επιχείρησης […] Ο ιδιοκτήτης δάσους Z πωλεί στην εταιρεία Α το δικαίωμα υλοτόμησης ιστάμενων δένδρων στην ιδιοκτησία του, για διανομή ή χρήση μέσω της εταιρείας Α. Η εταιρία Α καθίσταται φορέας εκμετάλλευσης όταν υλοτομεί την ξυλεία για διανομή ή χρήση από την ίδια».

IV. Πρόταση

48. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στο προδικαστικό ερώτημα του Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο της Σλοβακικής Δημοκρατίας, Σλοβακία) ως ακολούθως:

Ο όρος «διάθεση στην αγορά» στο άρθρο 2, στοιχείο β′, του κανονισμού (ΕΕ) 995/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, για τη θέσπιση των υποχρεώσεων των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ξυλεία και προϊόντα ξυλείας στην αγορά

έχει την έννοια ότι:

καταλαμβάνει την έναντι αντιτίμου πώληση ακατέργαστης ξυλείας ή καυσόξυλων, κατά την έννοια του παραρτήματος 1 του εν λόγω κανονισμού, στην περίπτωση που, δυνάμει συμβάσεως αναθέσεως υλοτόμησης, ο αγοραστής υλοτομεί την επίμαχη ξυλεία υπό τις οδηγίες και την επίβλεψη του πωλητή.